

МЕМОРАНДУМ
за результатами зустрічі

м. Київ

«20» листопада 2018 р.

Федерації профспілок України
та Федерації роботодавців України
(далі - Сторони),

20 листопада 2018 року провели спільну зустріч та обговорили сучасний стан економічного розвитку України.

В ході зустрічі Сторона профспілок довела до Сторони роботодавців зміст Вимог до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України і роботодавців, ухвалених на Всеукраїнській акції протесту профспілок 17.10.2018.

Сторона роботодавців презентувала Стороні профспілок основні положення Маніфесту роботодавців України.

Сторони підтвердили взаємні прагнення та необхідність прискорення темпів і якості економічного розвитку, дали оцінки ситуації на ринку праці України та щодо забезпечення прав працівників, визначили основні проблемні питання, на вирішенні яких необхідно об'єднати зусилля соціальних партнерів.

Спільні зусилля вирішили зосередити на подоланні наступних проблем:

- низькі темпи економічного розвитку України, фактична її деіндустріалізація;
- відсутність стратегії і програми розвитку промисловості та економіки в цілому;
- низький рівень заробітних плат, та, як наслідок, високий рівень трудової міграції з країни, відтік висококваліфікованих робітничих кадрів за кордон;
- недостатній рівень захисту прав власності;
- несприятливий інвестиційний клімат;
- відсутність стратегії відновлення і розвитку трудового потенціалу України;
- низька ефективність інституцій соціального діалогу та інструментів колективно-договірного регулювання.

Сторони висловили взаємну зацікавленість у створенні сприятливих умов для вирішення економічних та соціальних проблем у державі, керуючись принципами соціального діалогу і партнерства.

З метою вирішення зазначених проблем Сторони узгодили наступні принципи та пріоритети:

- зупинення депопуляції та міграції;
- підвищення темпів зростання економіки та збільшення продуктивності праці, поступове збільшення частки переробної промисловості до 25% у 2030 році;
- підвищення рівня оплати праці та її частки у собівартості виробленої продукції з метою їх наближення до європейських стандартів;

- розвиток внутрішнього ринку товарів, робіт, послуг вітчизняних виробників;

- щорічне збільшення експорту товарів на рівні не нижче 10%;

- збереження та розвиток трудового потенціалу;

- підвищення рівня зайнятості населення.

Сторони вирішили докладати спільних зусиль, спрямованих на:

1. У сфері економіки:

- забезпечення справедливого судочинства, гарантування непорушності прав приватної власності та захист прав інвесторів;

- використання інвестиційних ресурсів держави для розвитку національної економіки шляхом реалізації ідеї «Купуй українське», у рамках реалізації державних інфраструктурних проектів, співпраці з державними монополіями;

- запровадження інвестиційних стимулів для зростання внутрішніх капітальних і прямих іноземних інвестицій;

- формування нової бюджетно-податкової політики, яка сприятиме інвестиціям та детінізації економіки;

- зміна поточної грошово-кредитної політики з метою полегшення доступу бізнесу до дешевих кредитних ресурсів;

- невідкладне прийняття Стратегії розвитку промисловості та плану заходів з її реалізації;

- інституційне забезпечення промислової політики шляхом створення центрального органу виконавчої влади з питань формування і реалізації державної політики в сфері промислового розвитку;

- сприяння виходу вітчизняних виробників на зовнішні ринки, насамперед через початок роботи Експортно-кредитного агентства, створення експортних переробних зон;

- реалізація ефективної антимонопольної політики на ринках електроенергії, природного газу, залізничних перевезень, портових послуг;

- проведення аудиту ключових міжнародних угод та зобов'язань України у економічній сфері;

- узгодження пропозицій до розділу «Розвиток економіки і вітчизняного виробництва, зростання продуктивної зайнятості» проекту Генеральної угоди на новий строк.

2. У сфері забезпечення соціально-трудова прав працівників:

- забезпечення подальшого реформування оплати праці задля зростання заробітної плати як стимулу розвитку економіки, дієвого способу попередження бідності, протидії масовій трудовій міграції українців;

- розгляд на урядовому рівні питання збереження та розвитку трудового потенціалу, відповідно до рішень засідання НТСЕР від 05.04.2018.

- продовження роботи з легалізації ринку праці, сприяння детінізації трудових відносин, як фактору рівноправної конкуренції на ринках і дотримання прав працівників;

- розвиток системи професійної орієнтації та безперервної професійної освіти громадян, продовження роботи з розвитку національної системи кваліфікацій, оновлення змісту професійної (професійно-технічної) освіти шляхом розроблення професійних та освітніх стандартів і програм на основі компетентнісного підходу, впровадження в освітній процес дуальної форми навчання;

- спільна підготовка пропозицій щодо удосконалення державної політики, нормативного забезпечення у сфері безпеки та гігієни праці, ратифікації Конвенції № 187 про основи, що сприяють безпеці та гігієні праці, зміцненню наукового потенціалу держави у цій сфері;

- вжиття спільних заходів, спрямованих на підвищення здоров'я працівників шляхом забезпечення медичного страхування та санаторно-курортного лікування, в т.ч. за рахунок спрямування через систему колективних договорів;

- законодавче удосконалення управління фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування;

- завершення переговорів та затвердження узгоджених пропозицій до розділу «Оплата праці» проекту Генеральної угоди на новий строк.

3. У сфері соціального діалогу:

- активізація роботи НТСЕР шляхом підвищення її статусу та ефективності впровадження прийнятих рішень, сприяння ротації Голови Національної ради;

- активізація переговорного процесу щодо укладання колективних угод і договорів та імплементації в них домовленостей, визначених цим Меморандумом;

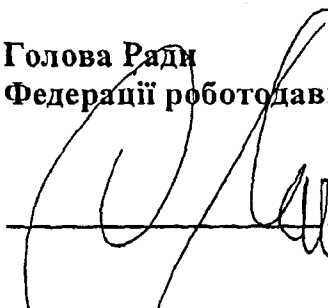
- формування узгоджених Сторонами пропозицій щодо змін до Порядку оцінки відповідності критеріям репрезентативності та підтвердження репрезентативності суб'єктів сторін профспілок та організацій роботодавців;

- вироблення спільної позиції щодо організації співпраці Сторін в рамках Платформи громадянського суспільства Україна – ЄС;

- дотримання принципів та форм соціального діалогу при ініціюванні законодавчих змін, що стосуються прав профспілок і роботодавців.

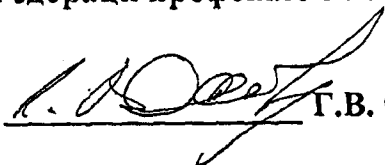
Сторони наголосили, що вони неухильно забезпечуватимуть втілення спільних напрацьованих та задекларованих у цьому Меморандумі завдань.

Голова Ради
Федерації роботодавців України

Д.М. Олійник

Голова
Федерації профспілок України

Г.В. Осовий

ПРОТОКОЛ

селекторної наради керівників членських організацій ФПУ щодо стану виконання Вимог учасників Всеукраїнської профспілкової акції протесту та подальші дії ФПУ

20.11.2018

ПАТ «Укртелеком», м. Київ

Присутні в студії: Голова ФПУ Осовий Г.В., заступник Голови ФПУ Драп'ятій Є.М., Бабич В.В., Багатченко Ю.В., Бакулей І.Г., Башкірева Г.М., Белуха Ю.М., Вовілов О.М., Гарбаренко Л.А., Гербеда В.В., Гриценко М.М., Дудник В.О., Дмитришин В.І., Єфіменко О.І., Жугаєвич Я.В., Землянська Н.Г., Клименко К.К., Козич М.І., Кононенко В.Ф., Корецький О.М., Кривов'язий С.Й., Крисяк О.О., Ломинога М.В., Максимчук В.С., Малій О.І., Матов В.О., Мельник В.П., Мойсюк В.С., Музалевська С.В., Остапенко Л.В., Островський В.О., Офіцеров Г.Г., Піжук Ю.М., Приходько В.І., Работя Ю.І., Ровчак Л.В., Романюк О.І., Рябко О.І., Сибільов В.Д., Скворцов В.С., Самосуд С.В., Таранчук А.О., Топехіна Л.А., Тукало О.М., Харченко В.В., Черненко М.А., Чубай М.П., Швець І.М., Шилов В.І., Шишов С.С., Янчук А.І.

Присутні в регіонах: Баланенко М.О., Басюк І.Є., Будзан М.М., Вернигора Л.М., Дубинка-Філософ І.А., Добровольський А.М., Євдокимова Т.О., Колесник М.П., Москаленко І.І., Рожко М.А., Самбурський Д.В., Сластьон В.М., Паламарчук Н.А., Присяжний А.В., Тесленко С.А., Толмачов Ю.П., Фленько В.І., Харківський Г.П., Черниш В.С., Чернов Ю.М., Фленько В.І., Шевченко П.В.

На селекторній нараді присутні 58 членів Президії ФПУ, та їх постійні заступники.

Головував на засіданні Осовий Г.В. – Голова ФПУ.

Порядок денний:

1. Про стан реагування центральних органів виконавчої влади на Вимоги учасників Всеукраїнської профспілкової акції протесту (17.10.2018)

2. Про подальші дії ФПУ, її членських організацій з метою досягнення виконання Вимог учасників акції

1. Про стан реагування центральних органів виконавчої влади на Вимоги учасників Всеукраїнської профспілкової акції протесту (17.10.2018)

СЛУХАЛИ:

Осового Г.В. – про стан реагування центральних органів виконавчої влади на Вимоги учасників Всеукраїнської профспілкової акції протесту,

зокрема про врахування профспілкових пропозицій у проекті Державного бюджету України на 2019 рік та стан виконання доручень Прем'єр-міністра України (Інформація додається додаток 1).

2. Про подальші дії ФПУ, її членських організацій з метою досягнення виконання Вимог учасників акції

СЛУХАЛИ:

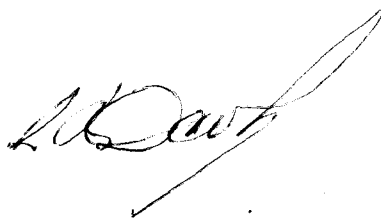
Драп'ятого Є.М. – про результати опитування членських організацій ФПУ щодо підтримки запропонованих заходів стосовно подальших дій ФПУ, її членських організацій з метою досягнення виконання Вимог учасників Всеукраїнської профспілкової акції протесту (Інформація додається додаток 2).

В ОБГОВОРЕННІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ: Фленько В.І., Швець І.М., Вернигора Л.М., Присяжний А.В., Колесник М.П., Романюк О.І., Жугаевич Я.В., Сластьон В.М., Рябко О.І., Тесленко С.А.

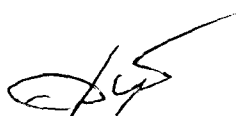
З урахуванням внесених пропозицій прийнято рішення:

1. Провести 18 грудня 2018 року засідання Президії ФПУ.
2. Провести до 18 грудня 2018 року розширену зустріч з Прем'єр-міністром України.
3. Активізувати переговори з укладення Генеральної угоди на новий строк з метою укладення її у грудні 2018 року.
4. Продовжити проведення зустрічей всеукраїнських профспілок з профільними міністерствами щодо виконання Урядових доручень.

Голова ФПУ

Г.В. Осовий

**Оперативна інформація
щодо стану реалізації профспілкових вимог**

1. Доручення Уряду, які перебувають на контролі ФПУ

За результатами:

- зустрічі з делегацією повноважних профспілкових представників – учасників акції 17.10.2018 Віце-прем'єр-міністром України Розенком П.В. було надано доручення центральним органам виконавчої влади провести зустріч з представниками галузевих профспілок та їх об'єднань для обговорення проблемних питань і вироблення узгоджених пропозицій щодо їх вирішення;

- розгляду вимог членських організацій ФПУ Прем'єр-міністром України Гройсманом В.Б., Першим віце-прем'єр-міністром України – Міністром економічного розвитку і торгівлі України Кубівим С.І. та Віце-прем'єр-міністрами України Розенком П.В., Кістіоном Г.Г. надано низку доручень на звернення:

- всеукраїнських профспілок працівників освіти і науки, охорони здоров'я, культури, соціальної сфери, підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг, вугільної промисловості, будівництва і промисловості будівельних матеріалів, лісового господарства, зв'язку, хімічних та нафтохімічних галузей промисловості, агропромислового комплексу, авіабудівників та СПО профспілок в галузі автомобільного транспорту;

- профспілкових об'єднань Запорізької, Кіровоградської, Луганської, Тернопільської, Харківської, Хмельницької областей та Київської міської ради профспілок;

- організаційних ланок Профспілки працівників освіти і науки (м.м. Краматорськ, Селідово та первинна профспілкова організація Одеського політехнічного університету) та Профспілки працівників охорони здоров'я (первинна профспілкова організація Почаївської районної лікарні).

Всього видано 32 доручення (реєстр додається).

2. Проведення зустрічей з профспілками.

Враховуючи надані урядові доручення, де визначено відповідальних виконавців, ФПУ направлено листи членським організаціям з рекомендацією забезпечити проведення зустрічей з метою обговорення порушених у вимогах питань і внесення пропозицій щодо їх вирішення.

Такі зустрічі вже відбулися:

- *профільних міністерств* з галузевими профспілками освіти і науки, вугільної промисловості, культури, соціальної сфери, авіапрацівників, нафтової і газової промисловості, зв'язку, житлово-комунального господарства, атомної енергетики та промисловості, геології, геодезії та картографії, державної служби, енергетики та електротехнічної промисловості;

- *безпосередньо* з Мінфіном галузевих профспілок авіабудівників, вугільної промисловості, державних установ.

- представників Президії Центральної Ради Київської міської Профспілки працівників соціальної сфери України з державним секретарем Міністерства соціальної політики України В.Іванкевичем.

За інформацією членських організацій під час зустрічей обговорювалися актуальні питання галузей, з деяких питань вдалося знайти рішення, зокрема:

- Профспілці працівників вугільної промисловості України під час перемовин з Прем'єр-міністром України Володимиром Гройсманом вдалося розблокувати дію закону про державну підтримку вугільнодобувних підприємств на часткове покриття виробництва і собівартості вугілля, прийнятого ще влітку ц.р., який передбачає фінансування галузі у розмірі 1,4 млрд. грн.;

- Мінкультури та Мінмолодьспорту підтримали пропозиції Профспілки, в тому числі озвучили свою позицію на засіданні Уряду;

- за ініціативою ЦК Профспілки працівників освіти і науки України Міністерство освіти і науки України та ЦК Профспілки в спільному листі від 06.11.2018 № 02-5/630 та № 1/9-676 «Про підвищення заробітної плати педагогічним працівникам закладів дошкільної, позашкільної, професійно-технічної, вищої освіти та установ освіти, науково-педагогічним працівникам» звернулися до керівників місцевих органів освіти та закладів освіти з рекомендаціями забезпечити підвищення заробітної плати педагогічним працівникам дошкільних, позашкільних та інших закладів і установ освіти та науково-педагогічним працівникам шляхом встановлення їм надбавок за високі досягнення у праці, за виконання особливо важливої роботи, за складність, напруженість у роботі в розмірі 10 і вище відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати) з 1 листопада 2018 року;

- за результатами обговорення вимог Профспілки працівників соціальної сфери Мінсоцполітики були дані протокольні доручення директоратам та департаментам по напрацюванню пропозицій для вирішення проблемних питань;

- між Державіаслужбою України та Профспілкою авіапрацівників України досягнуто домовленості запрошувати Голову Профспілки брати участь в нарадах, засіданнях Державіаслужби, на яких розглядаються питання соціально-економічного характеру

тощо.

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. від 09.11.2018 № 41563/2/1-18 щодо проведення зустрічей з:

- питань Державного бюджету на 2019 рік 15 листопада ц.р. у Міністерстві фінансів України відбулась нарада голів всеукраїнських галузевих профспілок із заступником Міністра фінансів Юрієм Джигиром та керівниками структурних підрозділів Мінфіну;

- Першим віце-прем'єр-міністром України – Міністром економічного розвитку і торгівлі України Кубівим С.І. з питань розвитку вітчизняного виробництва, зокрема промисловості, цінової та тарифної політики – проводиться підготовча робота та узгоджуються дата та час такої зустрічі.

Разом з тим, незважаючи на урядові доручення, до цього часу не проведено зустрічей:

- МОЗ – з Профспілкою працівників охорони здоров'я;
- Мінагрополітики – з Профспілкою працівників лісового господарства;
- Мінекономрозвитку – з Всеукраїнською профспілкою підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг, Профспілкою авіабудівників, Профспілкою працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів, Профспілкою працівників хімічних та нафтохімічних галузей промисловості;
- Мінінфраструктури – з Профспілкою працівників зв'язку та з СПО профспілок в галузі автомобільного транспорту.

Результати розгляду вимог:

Вимога 1. Забезпечити пріоритетний розвиток вітчизняного виробництва для створення робочих місць в Україні.

1. Заплановано 20.11.2018 проведення зустрічі представників Федерації профспілок України з Федерацією роботодавців України, на якій планується обговорення сучасного стану економічного розвитку України та шляхи його подальшого розвитку.

Основні проблемні питання: низькі темпи економічного розвитку України, фактична її деіндустріалізація; відсутність стратегії і програми розвитку промисловості та економіки в цілому; низький рівень заробітних плат, та, як наслідок, високий рівень трудової міграції з країни, відтік висококваліфікованих робітничих кадрів за кордон; недостатній рівень захисту прав власності; несприятливий інвестиційний клімат; відсутність стратегії відновлення і розвитку трудового потенціалу України; низька ефективність інституцій соціального діалогу та інструментів колективно-договірного регулювання.

За результатами проведення зустрічі планується підписання Меморандуму щодо шляхів вирішення вищезазначених проблемних питань.

2. Відповідно до доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. та з метою обговорення питань розвитку вітчизняного виробництва, зокрема промисловості, заплановано проведення зустрічі керівників всеукраїнських галузевих профспілок та територіальних профоб'єднань з Першим віце-прем'єр-міністром України – Міністром економічного розвитку і торгівлі Кубівим С.І.

Станом на 20.11.2018 дата проведення такої зустрічі ще не визначена.

3. З часу проведення акції (17.10.2018) відбулися такі зустрічі:

- Профспілки нафтової і газової промисловості України з Міністерством енергетики та вугільної промисловості України;
- Профспілки авіабудівників України з Міністерством фінансів України;
- Профспілки працівників вугільної промисловості України з Міністерством фінансів України, Міністерством енергетики та вугільної промисловості України, Мінсоцполітики, ВРУ;

- Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості України з Міністерством енергетики та вугільної промисловості України, Державним агентством зони відчуження;

- Профспілки працівників енергетики та електротехнічної промисловості України з Міністерством енергетики та вугільної промисловості України.

4. На виконання Вимоги 25 жовтня 2018 року, за участі профспілок відбулось засідання трьохсторонньої робочої групи з опрацювання пропозицій до проекту Генеральної угоди на 2018-2020 роки з питань розвитку економіки і вітчизняного виробництва, зростання продуктивної зайнятості.

На засіданні були розглянуті питання забезпечення розвитку внутрішнього ринку товарів, робіт, послуг вітчизняних підприємств та підвищення платоспроможного споживчого попиту; розвитку промислового виробництва, зниження імпортозалежності економіки; підтримки експорту; сприяння зайнятості населення тощо.

5. Відповідно до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» заплановано такі **видатки для розвитку промисловості:**

Державна служба України з надзвичайних ситуацій:

- за програмою «Придбання пожежної та іншої спеціальної техніки вітчизняного виробництва» – 600 835,7 тис. грн. (на закупівлю пожежної та іншої спеціальної техніки вітчизняного виробництва для матеріально-технічного переоснащення органів управління та сил цивільного захисту).

Міненерговугілля:

- за програмою "Прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, підготовка наукових кадрів та фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури у сфері паливно-енергетичного комплексу й вугільної промисловості" – 8 396,1 тис. грн.;

- за програмою "Державна підтримка будівництва шахти №10 "Нововолинська" – 25 000,0 тис. грн.;

- за програмою "Реструктуризація вугільної галузі" – 1 630 000,0 тис. грн. (на технічне переоснащення і модернізацію шахт та часткове покриття витрат з оплати праці працівникам державних вугледобувних підприємств).

Мінекономрозвитку:

- за програмою "Забезпечення життєдіяльності Криворізького гірничо-збагачувального комбінату окислених руд" – 23 850,0 тис. грн.

- за програмою "Виконання державних цільових програм реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного призначення" – 2 423 500,0 тис. грн.;

- за програмою "Державні капітальні вкладення на розроблення та реалізацію державних інвестиційних проектів" – 2 124 068,0 тис. грн.;

- за програмою "Збереження та функціонування національної еталонної бази, забезпечення функціонування служб, прикладні наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і

державним замовленням у сфері стандартизації, метрології та еталонної бази, гармонізація національних стандартів з міжнародними та європейськими, підготовка наукових кадрів у сфері економічного розвитку" – 38 121,6 тис. гривень.

Міноборони:

за програмою "Розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання" – 16 969 751,1 тис. грн.

Державне космічне агентство України

За програмою "Виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері космічної галузі", в т.ч. загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України – 78 500,0 тис. грн.

Мінагрополітики:

- за програмою "Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів" – 127 160,0 тис. грн.;

- за програмою "Дослідження, прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері розвитку агропромислового комплексу, підготовка наукових кадрів, наукові розробки у сфері стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції, дослідження та експериментальні розробки у сфері агропромислового комплексу" – 143 009,0 тис. грн.;

- за програмою "Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств" – 800 000,0 тис. грн.;

- за програмою "Державна підтримка галузі тваринництва" – 4 000 000,0 тис. грн. (часткове відшкодування вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів, продукції; закупленої для подальшого відтворення племінних тварин, відсоткової ставки за банківськими кредитами, залученими для покриття витрат у галузях: вівчарство, козівництво, бджільництво, звірівництво, кролівництво, шовківництво та аквакультура; на надання спеціальної бюджетної дотації за утримання ВРХ);

- за програмою "Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників" на часткову компенсацію вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва – 1 381 790,0 тис. грн.

Пропозиції щодо подальших дій:

- Кабінету Міністрів України надати доручення Мінекономрозвитку стосовно доопрацювання та представлення на розгляд Уряду Стратегії промислового розвитку, з урахуванням пропозицій профспілок та роботодавців;

- Кабінету Міністрів України провести окреме засідання Уряду, присвячене питанню збереження та розвитку трудового потенціалу, відповідно до рішень та рекомендацій засідання НТСЕР від 05.04.2018;

- Кабінету Міністрів України розглянути можливість створення центрального органу виконавчої влади, на який покладено функції щодо формування і реалізації державної політики в сфері промислового розвитку.

Вимога 2. Припинити економію на людині праці, встановити з 1 січня 2019 року, відповідно до норм вітчизняного законодавства та міжнародних зобов'язань держави:

- Розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб 5167 грн.
- Мінімальний рівень оплати праці – не нижче 7700 грн.
- Мінімальний розмір пенсії 2840 грн.

За результатами розгляду проекту Держбюджету-2019 у першому читанні (підпункт 2.2 пункту 2 Бюджетних висновків Верховної Ради України, схвалених Постановою Верховної Ради України від 18.10.2018 № 2602-VIII) Верховна Рада України доручила Кабінету Міністрів України при підготовці Державного бюджету України на 2019 рік до другого читання розглянути можливість підвищення прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати на 2019 рік виходячи із фінансових можливостей держави та прогнозного зростання економіки.

На виконання доручень Віце-прем'єр-міністра П. Розенка (від 17.10.2018) і Прем'єр-міністра України В. Гройсмана (від 09.11.2018) в рамках доопрацювання проекту Держбюджету-2019 до другого читання **12 і 15 листопада ц.р. відбулися зустрічі** представників ФПУ з Міністерством фінансів з обговорення розмірів основних державних соціальних стандартів і гарантій.

За розрахунками Мінфіну, профспілкова вимога щодо підвищення розмірів основних державних соціальних стандартів і гарантій коштують понад **1 трлн. грн.**

Запропонована **Мінсоцполітики компромісна редакція** (встановлення мінімальної заробітної плати з 1.01.2019 – 4570 грн, посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС - 50 % розміру мінімальної заробітної плати) – за розрахунками Мінфіну, вартує **112 млрд грн** додаткових видатків на оплату праці працівників бюджетної сфери у порівнянні з 2018 роком.

Наразі, Мінфін поки що не віднайшов додаткових джерел для покриття таких видатків.

Водночас, враховуючи надане доручення Уряду (Постанова ВРУ від 18.10.2018 № 2602-VIII) та при наявності політичної волі, Верховна Рада України матиме можливість проголосувати за підвищення основних державних соціальних стандартів і гарантій при прийнятті Державного бюджету України на 2019 рік у другому читанні.

Пропозиції щодо подальших дій:

- консолідувати зусилля профспілок всіх рівнів на посилення співпраці з народними депутатами України з метою врахування профспілкових пропозицій при прийнятті Державного бюджету України на 2019 рік;
- активізувати співпрацю з народними депутатами України з метою прискорення розгляду Верховною Радою України законопроекту № 6731;
- ініціювати проведення переговорів щодо змін до галузевих (міжгалузевих) та територіальних угод, колективних договорів стосовно (відповідно до пп. 2.5, 2.40, 2.41, чинної Генеральної угоди) підвищення

мінімальних рівнів в оплаті праці та темпів зростання середньої заробітної плати;

- продовжити роботу з удосконалення умов оплати праці працівників бюджетної сфери спільно з галузевими міністерствами з урахуванням реформ, які проводяться в цих галузях.

Вимога 3. Не підвищувати ціни на природний газ, паливо, тарифи на електроенергію та житлово-комунальні послуги, транспортні послуги, коли люди не мають змоги заплатити.

Забезпечити захист населення через механізм субсидій.

На даний час Урядом не прийнято рішення щодо скасування підвищення ціни на природний газ для населення. Проте вживаються заходи щодо мінімізації негативного впливу на рівень життя населення.

Так, після підвищення Кабінетом Міністрів України на 23,5% ціни на природний газ для населення, яке у подальшому призведе до значного зростання тарифів на комунальні послуги, **Президентом України** дано доручення щодо розширення програми надання населенню житлових субсидій.

За наполяганням ФПУ **Прем'єр-міністром України** дано доручення від 23.10.2018 № 03/01-15/932 щодо проведення зустрічі з профспілковим активом з питань обговорення цінової і тарифної політики. Наразі проводиться робота з визначення дати проведення зустрічі та підготовки матеріалів до неї.

Кабінетом Міністрів України вже вжито певних заходів щодо покращення соціального захисту населення на підготовчому етапі запровадження ринкових відносин у енергетичному секторі, у т. ч. за пропозиціями профспілок:

- постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2018 № 841 вдосконалено умови отримання житлових субсидій малозабезпеченими верствами населення, зокрема, з 1 жовтня поточного року:

- не враховуються до сукупного доходу сплачені аліменти та спеціальна бюджетна дотація за вирощування молодняка великої рогатої худоби;

- забезпечено право отримання субсидії громадянам, у яких є заборгованість зі сплати єдиного соціального внеску з вини роботодавця;

- розширено повноваження Комісій з питань призначення житлових субсидій з метою адресної підтримки громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах, безробітним в сільській місцевості, райцентрах, селищах міського типу без обов'язкової сплати ЄСВ тощо;

- надано право сплачувати лише вартість фактично спожитої послуги, якщо вона менша від обсягу обов'язкового платежу;

- на опалювальний період субсидія розраховується автоматично, без повторного звернення з документами для громадян, яким раніше було призначено субсидію.

- 14.11.2018 ухвалено рішення щодо заборони відключення від газопостачання та обмеження енергопостачання суб'єктам господарювання, які надають послуги з централізованого опалення, під час опалювального сезону.

НКРЕКП:

- продовжено реалізацію політики стримування цін на електричну енергію для населення (попередньо до червня 2019 року включно);
- за наполяганням профспілок щодо громадського обговорення цінової та тарифної політики з огляду на реформування енергетичного ринку Комісія гарантувала забезпечення чіткого дотримання законодавства стосовно прозорості та гласності встановлення тарифів для суб'єктів природних монополій.

Органи місцевого самоврядування:

- м. Київ – прийнято рішення щодо не підвищення тарифів на централізоване опалення до кінця поточного року.

Проте головної мети у реалізації Вимоги 3, нажаль, станом на сьогодні досягти не вдалося.

Пропозиції щодо подальших дій

1. ФПУ активізувати роботу з профільними комітетами Верховної Ради України шляхом:

- ініціативи щодо проведення слухань у Комітеті з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення щодо удосконалення політики державного регулювання цін на природний газ, що відпускається населенню та підприємствам надавачам послуг з опалення та постачання гарячої води населенню, і тарифів на комунальні послуги, а також цін на соціально значущі продовольчі товари, на період до часу досягнення мінімального рівня заробітної плати на рівні країн Європи;

- підготовки пропозицій до законодавчої ініціативи з питань зниження ставки ПДВ у ціні природного газу, що відпускається населенню та підприємствам надавачам послуг з опалення та постачання гарячої води населенню, та тарифах на комунальні послуги;

- підготовки пропозицій до законодавчої ініціативи з питань запровадження мораторію на підвищення тарифів на комунальні послуги.

2. ФПУ посилити роботу з Кабінетом Міністрів України, Мінрегіоном, Міненергугілля, Мінекономрозвитку та Мінсоцполітики з питань:

- вдосконалення тарифної політики в умовах підвищення ціни на природний газ, як основної складової собівартості окремих комунальних послуг;

- реалізації реформ в енергетичному секторі;

- збільшення власного видобутку природного газу та запровадження справедливої ціни;

- запровадження компенсаторних механізмів на противагу скасування державного регулювання цін на соціально значущі продовольчі товари;

- вдосконалення соціального захисту населення.

3. ФПУ запропонувати центральним органам виконавчої влади розробити та запровадити освітні програми для різних аудиторій з метою підвищення обізнаності та свідомості громадян щодо розумного використання енергоресурсів.

4. Посилити діяльність профспілок під час формування тарифів на житлово-комунальні послуги:

- ФПУ щодо удосконалення державної політики з питань цін і тарифів на комунальні послуги для ліцензіатів НКРЕКП та Мінрегіону.
- територіальним об'єднанням профспілок:
 - відстеження у територіальних засобах масової інформації повідомлення про наміри надавачів послуг змінити діючі тарифи на відповідні послуги;
 - активної участі у громадських обговореннях проектів відповідних рішень;
 - контролю за дотриманням органами місцевого самоврядування нормативно-правових актів під час формування рішень щодо зміни тарифів;
 - контролю якості надаваних послуг постачальниками та, у разі необхідності, відстоювання інтересів споживачів;
 - надання органами місцевого самоврядування пільг зі сплати місцевих податків суб'єктам господарювання, які надають послуги з газопостачання, централізованого опалення та постачання гарячої води населенню, з метою їх здешевлення.

Вимога 4. Передбачити в Державному бюджеті України на 2019 рік видатки на освіту 7% ВВП, охорону здоров'я - 5%, соціальний захист, стипендіальне забезпечення молоді, розвиток галузей економіки як визначено законами!

За результатами розгляду проекту Держбюджету-2019 у першому читанні (Бюджетні висновки Верховної Ради України, схвалені Постановою Верховної Ради України від 18.10.2018 № 2602-VIII) Верховна Рада України доручила Кабінету Міністрів України:

- збільшити видатки розвитку за окремими бюджетними програмами, в т.ч. за бюджетною програмою «Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам» (код 2311410) на 190,9 млн. грн.;
- за підсумками першого півріччя 2019 року за результатами виконання місцевих бюджетів внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до Державного бюджету України на 2019 рік у частині *збільшення освітньої і медичної субвенцій* з державного бюджету місцевим бюджетам.

Наразі, загальний розмір видатків зведеного бюджету на охорону здоров'я збільшено на 15 млрд. грн.

З метою підтримки галузей економіки проектом Держбюджету-2019, зокрема, передбачено видатки на підтримку АПК в обсязі 7,9 млрд. грн., на реформування вугільної промисловості (на закриття високо збиткових шахт – 0,66 млрд. грн., на підтримку діючих шахт – 1,63 млрд. грн.), на заходи з енергозбереження – 1,6 млрд. грн.

На виконання доручень Уряду в рамках доопрацювання проекту Держбюджету-2019 до другого читання **15 листопада ц.р.** відбулась

узагальнююча нарада керівників Всеукраїнських профспілок із заступником Міністра фінансів Юрієм Джигиром (в.о. Міністра фінансів України Маркарова О.С. участі у зустрічі не приймала). За підсумками зустрічі прийнято рішення про продовження соціального діалогу у режимі проведення спільних нарад для пошуку рішень щодо подальшого розвитку галузей економіки, бюджетної сфери, фінансування Суспільного телерадіомовлення, реформування освіти, медицини та ін.

Мінфіном підтримано пропозиції **Профспілки працівників соціальної сфери України** щодо здійснення фінансування соціальної сфери з місцевих бюджетів без погодження з Міністерством фінансів.

У сфері освіти і науки заплановано підвищення з 01.01.2019 року посадових окладів науково-педагогічним працівникам на 10%. Водночас Урядом вишукуватимуться фінансові можливості для підвищення заробітної плати педагогічним працівникам дошкільних, позашкільних закладів і установ освіти.

Вимога 5: Невідкладно повернути борги по заробітній платі понад 100 тис. працівників

1. Профспілка працівників вугільної промисловості України домоглася зустрічі з Прем'єр-Міністром України Володимиром Гройсманом. За результатом зустрічі було розблоковано дію закону № 2513-VIII від 13.07.2018 про державну підтримку вугільнодобувних підприємств, яким передбачено додаткове фінансування галузі у розмірі 1,4 млрд. грн.

7 листопада 2018 року Урядом прийнято рішення про чергове виділення державним підприємствам вугільної галузі 500 млн. грн.

За інформацією Профспілки працівників вугільної промисловості України, станом на 15.11.2018 отримано лише 436 млн. грн. (з 1,4 млрд. грн.).

З метою прискорення перерахування вугледобувним підприємствам державного сектору економіки коштів, передбачених Законом України № 2513-VIII від 13.07.2018, в повному обсязі Федерація профспілок України направила звернення Прем'єр-міністру України Гройсману В.Б. на підтримку вимог Укрвуглепрофспілки.

2. Кабінетом Міністрів України прийнято рішення про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству охорони здоров'я на 2018 рік, та розподіл медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, в тому числі на погашення заборгованості з виплати заробітної плати (розпорядження від 7 листопада 2018 р. № 813-р).

3. Питання погашення заборгованості з виплати заробітної плати та визначення основних шляхів і засобів її подолання обговорювалося на робочій нараді в Комітеті ВРУ з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення 13.11.2018 р., під час якого Перший заступник Голови Комітету Каплін С.М. зазначив, що про проблему несвоєчасної виплати заробітної плати буде поінформовано Президента та запевнив, що це питання знаходитиметься на постійному контролі Комітету. З метою забезпечення постійного моніторингу ситуації з виплати заробітної плати в країні, вивчення причин, що призводять до виникнення і накопичення заборгованості, та вжиття заходів

оперативного реагування задля їх усунення і відновлення прав працівників на своєчасне отримання винагороди за працю при Комітеті створюється відповідна робоча група.

4. На засіданні Координаційної ради з питань захисту соціальних прав при Уповноваженому ВРУ з прав людини 15.11.2018 р. обговорено шляхи вирішення питання забезпечення своєчасності виплати заробітної плати; підтримано профспілковий законопроект № 7002 та прийнято рішення рекомендувати Верховній Раді України прискорити його розгляд.

5. На виконання вимог профспілок Мінсоцполітики розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав працівників на своєчасну та в повному обсязі виплату заробітної плати у випадку неплатоспроможності роботодавця», який обговорено на нараді у ФПУ 25 жовтня ц.р. за участі представників Мінсоцполітики та Уповноваженого ВРУ з прав людини. Враховуючи соціальну значущість законопроекту в умовах зростання заборгованості з виплати заробітної плати, СПО об'єднань профспілок погодив зазначений законопроект з низкою зауважень.

Профспілковим організаціям всіх рівнів необхідно:

1. Активізувати роботу з народними депутатами щодо прийняття профспілкових законопроектів за реєстр. №№ 7002, 7003.

2. Забезпечити надання консультативної та організаційної допомоги щодо вступу в індивідуальний та колективний трудові спори.

3. Сприяти поширенню практики подання працівниками звернень до комісій по трудових спорах та направлення заяв до судових органів щодо стягнення заборгованої заробітної плати та відшкодування завданої їй невикплатою шкоди.

4. Активізувати співпрацю з територіальними органами Держпраці та участь в роботі комісій з питань погашення заборгованості з заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат.

Вимога 6. Припинити державне рейдерство профспілкового майна та наступу на права профспілок:

Щодо законодавчого врегулювання правового статусу профспілкового майна:

- Про внесення Кабінетом Міністрів України на розгляд Верховної Ради України розроблений Федерацією професійних спілок України проект Закону України «Про внесення змін до ст. 34 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»

ФПУ було надіслано лист Прем'єр-міністру України Гройсману В. Б. від 26.10.2018 №11/01-09/928. За результатами розгляду Прем'єр-міністром України Гройсманом В. Б. було надано доручення про опрацювання поданих пропозицій ФПУ та внесення узгоджених пропозицій (Трубарову В.М., Кубіву С.І., Маркаровій О.С., Петренку П.Д.

- Про скасування Кабінетом Міністрів України Постанови Кабінету Міністрів України від 7 жовтня 2015 р. № 817 «Про затвердження Порядку визначення суб'єкта управління об'єктами, що повернуті у власність держави, та іншим майном, суб'єкт управління якого не визначений».

ФПУ було неодноразово направлені аргументовані звернення до КМУ та Мінекономрозвитку з вимогою скасування Постанови Кабінету Міністрів України від 7 жовтня 2015 р. № 817. Відповідь Мінекономрозвитку була негативною.

Разом з цим тривають судові розгляди в Окружному адміністративному суді м. Києва:

- щодо визнання протиправними та скасування Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.03.2017 №221-р. «Про передачу частини будівлі на площі Народній, 5 у м. Ужгороді до сфери управління Державної судової адміністрації України» за позовом Закрпатської обласної ради професійних спілок (стадія підготовчих засідань – наступне засідання 20.12.2018). Надається процесуальний супровід справи.

- щодо визнання протиправними та скасування Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 №13-р. «Про передачу будівлі у м. Полтаві Генеральній прокуратурі України» за позовом Полтавської обласної ради професійних спілок (суд перейшов до стадії розгляду по суті – очікується повістка про дату колегіального розгляду справи).

Також блок щодо порушень майнових прав профспілок увійшов до скарг про порушення прав профспілок поданих ФПУ у серпні 2018 року до Міжнародної Організації Праці та Комісара Організації Об'єднаних Націй з прав людини.